ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ•ОБЛАСТ РУСЕ

7150 Две могили, бул. "България" №84, тел. / факс 08141 / 9208, тел. централа: 08141 / 9205; 9207;
Web site: dvemogili.egov.bg; e-mail: obshtina@dvemogili.egov.bg

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА ДВЕ МОГИЛИ ЗА РАВЕНСТВО, ПРИОБЩАВАНЕ И УЧАСТИЕ НА РОМИТЕ 2022 – 2023 г.

Приет с Решение № 620, взето на заседание на Общински съвет – Две могили с Протокол № 36 от 29.07.2022 г.

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият план за действие на община Две могили за равенство, приобщаване и участие на ромите /2022-2023/, наричан по-нататък План за действие, е неразделна част от Националната стратегия /НС /на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 и Националния План за действия на България за 2022-2023.

Планът за действие задава основни принципи на цялостната общинска политика за равноправно интегриране на ромите и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация в община Две могили. Той е резултат от съвместните усилия и партньорството между общинска администрация, общинските институции и институциите в областта на социалните услуги.

За постигане на дългосрочна цел за осигуряване на ефективно равенство и намаляване на различията между ромите и останалата част на населението в Стратегията са заложени три хоризонтални цели в областта на равенството, приобщаването и участието и четири секторни цели в областта на образованието, здравеопазването, жилищните условия и заетостта.

Стратегията обхваща шест приоритетни области на интеграционната политика:

- ***образование;***
- ***здравеопазване;***
- ***жилищни условия;***
- ***заетост;***
- ***върховенство на закона и не дискриминация;***
- ***култура и медии.***

В изпълнение на политиките за равенство, приобщаване и участие на ромите са включени общините, чрез разработване на конкретни годишни планове за действие по приоритетите на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите /2021-2030/.

Стратегията потвърждава дългосрочния ангажимент на държавата за сътрудничество с всички заинтересовани страни за справяне със съществуващите проблеми и предизвикателства пред ромите, за които има риск да се влошат от въздействието на пандемията от COVID - 19. Стратегията прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Планът за действие цели очертаване на целите и задачите за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация при населението на община Две могили.

I. Анализ на ситуацията в Общината

Община Две могили е разположена в източната част на Дунавската хълмиста равнина върху площ от 345 кв.км. Територията й се състои от землищните граници на 12 населени места: селата Баниска, Батишница, Бъзовец, Каран Върбовка, Кацелово, Могилино, Острица, Помен, Пепелина, Широково, Чилнов и административния център град Две могили.

Населението на Общината по постоянен адрес към момента наброява 9 070 души, в това число 4 340 души за град Две могили. От общия брой на населението 4 485 са мъже и 4 535 жени.

Община Две могили се характеризира с неравномерно териториално разпределение на населението. По-голямата част от населението на общината е съсредоточено в град Две могили, което е единственото населено място в общината с население над 2 000 души. По брой на населението, непосредствено след град Две могили се нарежда село Баниска (1 237 жители). На територията на общината се намират две от четирите населени места на област Русе, които са с население под 100 души, това са селата Пепелина (10 жители – по постоянен адрес) и Широково (22 жители – по постоянен адрес), като село Пепелина е и най-малкото по брой на население селище в Русенска област.

Община Две могили се характеризира със специфична етническа структура. Основните етнически групи в общината са българи, турци и роми. Преобладава населението от българската етническа група. В три от селата е преобладавала турската етническа общност - с. Помен, с. Каран Върбовка и с. Батишница. С висок относителен дял на самоопределилите се към турската етническа група е и село Чилнов, където относителният дял на турската етническа група се доближава до българската. Единственото населено място на територията на общината, в което ромската етническа общност доминира над турската е с. Баниска. Изцяло съставени от българската етническа общност са с. Пепелина, с. Широково и с. Острица.

Влошаването на възрастовата структура на населението рефлектира върху размера и качеството на трудовите ресурси. Застаряването на работната сила в условия на динамичен пазар на труда с постоянно променящи се изисквания към квалификацията и професионалните умения на заетите, поражда необходимостта от непрекъснато повишаване на общия потенциал и учене през целия живот на работната сила.

II. Преглед по приоритети

Приоритет Образование

Образователната интеграция на ромските деца е ключова за равноправното интегриране на ромите в българското общество. Тя е неделима част и необходим елемент от процеса на модернизация на българското образование: без образователна интеграция на ромската общност, българската образователна система би останала чужда на един голям процент български граждани и не би могла да отговори, както на европейските изисквания за включващо образование, така и на изискванията на пазара на труда за добре квалифицирана работна сила.

Училищната структура в Община Две могили е съобразена с действащите законови и подзаконови документи, с местните, държавните и европейски стратегии за развитие на образованието.

Образователната система в Община Две могили включва:

1. ДГ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Две могили с филиал „Олга Жекова” с. Кацелово, където към настоящия момент се обучават 127 деца;

2. ДГ „Първи юни“ с. Баниска с филиал „Детелина” с. Бъзовец, където към настоящия момент се обучават 43 деца;

3. ЦПЛРИСКИОНИС „Д-р Димитър Пангелов” гр. Две могили, където към настоящия момент се обучават 216 деца;

4. ОУ „Христо Ботев“ с. Баниска, където към настоящия момент се обучават 37 деца;

5. СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ гр. Две могили, където към настоящия момент се обучават 405 деца

6. ПГСС „К. А. Тимирязев“ гр. Две могили, където към настоящия момент се обучават 153 деца

В детските градини и училищата на територията на Община Две могили, между децата няма напрежение на етническа, религиозна или националистична основа.

През учебната 2021/2022 г. в детските заведения на територията на общината, децата от ромски произход са почти напълно обхванати. Тези, които не са обхванати са най-често извън страната или имат основателни причини за това.

За всички подлежащи на задължително предучилищно обучение деца са осигурени безплатни познавателни книжки, закупени с целеви средства от държавно финансиране.

Учителите планират педагогическите ситуации и определят продължителността им съобразно възрастта на децата в съответната група.

За децата, които не владеят добре български език, освен задължителната подготовка се осигурява и допълнително обучение по български език.

В единство с образователните цели и очакваните резултати се осъществява установяването на степента на овладяване на образователното съдържание по образователните направления на входно и изходно равнище.

Общината осигурява автобусен транспорт за превоз на децата до училищата и детските градини, както и поддържането на пътищата, по които той се осъществява. Съдейства се и се следи за спазването на изискванията за здравословно хранене на децата от детските градини и училищата.

В подкрепа на уязвимите семейства и деца в община Две могили работят специалисти в социална услуга „Център за обществена подкрепа”, която обхваща всички населени места от общината. Дейностите в центъра са насочени към превенция на изоставяне, превенция на насилие и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, развиване на самостоятелни умения, приемна грижа, превенция на отклоняващото се поведение. Ползвателите се насочват от Отдел „Закрила на детето” към Дирекция „Социално подпомагане” и други свързани структури – детски градини, училища, общинска администрация, МКБППМН. Капацитета на услугата е 40 потребителя. В Центъра за обществена подкрепа през 2021 г. са предоставени следните социални услуги:

- „Ресурсно подпомагане на деца със специални образователни потребности /СОП/“;
- „Превенция на отпадане от училище“;
- „Превенция на отклоняващото се поведение“;
- „Семейно планиране“;
- „Деинституционализация и реинтеграция на деца, при които има възможност за връщане в семейна среда“;
- „Семейно консултиране и подкрепа“;
- „Подкрепа на приемна грижа“;
- „Обучение на приемни родители“;
- „Осиновители – осиновени деца“;
- „Оценка на родителски капацитет“;

- „Подкрепа на родители и грижещи се, отглеждащи дете в ранна детска възраст (от 0 до 6 г.)".
- „Консултиране на деца и родители от семейство преди, по време и след развод/раздяла".

Приоритет Здравеопазване

Населението на Община Две могили се обслужва от 5 Общопрактикуващи лекаря, 4 стоматолога, 1 педиатър, 1 ендокринолог, 1 гинеколог, 1 вътрешни болести. Лаборатория има 1 път месечно.

За оказване на спешна медицинска помощ, в гр. Две могили има Филиал на Център за спешна медицинска помощ, който разполага с една линейка и обхваща цялата територия на община Две могили, част от селата на близките общини, както и главния път Бяла-Русе.

През 2021 г. от лечебно заведение МЕДИКА – Русе се организираха безплатни прегледи от съдов хирург и кардиолог.

Община Две могили има сключен договор с МБАЛ „Юлия Вревска – Бяла" ЕООД за предоставяне на Рехабилитационни услуги и извършване на медицински прегледи от специалисти по определен график в Медицинския център в града.

Във връзка с пандемията, обхванала цялата срана, на 30.08.2021 г. в община Две могили стартира информационна кампания за ваксинация срещу COVID – 19. Тя бе организирана съвместно от Областна администрация Русе, Български Червен кръст и Регионалната здравна инспекция в крайдунавския град. Всяка втора седмица от месеца от МБАЛ „Юлия Вревска" осигуряват мобилен екип, които имунизира желаещите на територията на общината.

Специално внимание през предстоящият планов период ще се обърне върху мерките за:

- Обхващане на всички деца от тези общности в системата на здравеопазването.
- Осигуряване на необходимите имунизации на всички деца.
- Насочване на деца с увреждания към здравна и социална подкрепа.
- Гарантиране на майчино здравеопазване и грижи за бременни и родилки.
- Подкрепа за намаляване на бременностите в юношеската възраст.
- Създаване на възможности за достъп до здравни услуги.

Приоритет Жилищни условия

Начинът на живот на ромите да живеят в тясна семейна общност, възпрепятства интеграцията. Жилищните условия са ключов фактор за подобряване на ромската интеграция, но те трябва да са част от един цялостен подход, обхващащ други въпроси, като образованието, развитието на уменията, заетостта и здравеопазването.

В община Две могили ромското население не живее в обособени гета. В повечето случаи ромите обитават квартали със смесено население. Изграденият жилищен фонд е предимно с едно и двуфамилни жилища.

Във всички населени места на територията на общината, ромите имат достъп до здравни, учебни и други заведения с обществен характер, като инженерната инфраструктура е добра и се поддържа, кварталите са водоснабдени и електрифицирани, има изградена инфраструктура и са включени в плана за сметосъбиране.

Приоритет Заетост

Политиките и мерките за интегриране на най-неравнопоставените групи на пазара на труда, в това число ромите, са насочени предимно към намаляване на инвестициите в субсидирана заетост, намаляване на неформалната заетост, координиране на социалната и данъчната политика, подобряване на възможностите за учене през целия живот и квалификация и създаване на възможности за устойчива интеграция на първичния пазар на труда.

На пазара на труда, процента на хората с ниско образование и съответно с ниска квалификация е голям. В тази група попада и ромското население. Ниското образование и квалификация ги нарежда и в един друг показател на „трайно безработните". Липсата на образование и квалификация води до трудности при включване в първичния пазар на труда, защото работодателите все по-често търсят квалифицирани хора. Така ромското население образува рискова група на трудовия пазар – без образование, без квалификация, без трудови навици и професионални умения. Това само по себе си определя лош икономически и социален статус. Преодоляването на тези явления може да се постигне чрез образователни и професионални знания и умения за равен достъп до пазара на труда.

Предполага се, че е голям броят на безработните роми, които не са регистрирани в Бюрото по труда и не търсят активно работа. Рискът от безработица сред ромите е два пъти по-голям, отколкото при останалото местно население.

По данни на Дирекция „Бюро по труда" гр. Бяла, общият брой на регистрираните безработни лица към момента е 427, от които: 224 – жени. Относителният дял на жените в общата съвкупност на регистрираната безработица е 52,5%.

Професионалната структура на безработните се характеризира с висок устойчив дял на регистрираните лица без квалификация – 302. Относителният им дял към 31.12.2021 г. е 70,7%. Регистрираните безработни с работническа професия са 101 - 23,7 %, а специалистите са 24 – 5,6%.

По възраст:

- До 19 г. 1 - 0,2 %
- От 20 до 24 г. 14 - 3,3 %
- От 25 до 29 г. 29 - 6,8 %
- От 30 до 34 г. 36 - 8,4 %
- От 35 до 39 г. 39 - 9,1 %
- От 40 до 44 г. 41 - 9,6 %
- От 45 до 49 г. 56 - 13,1 %
- От 50 до 54 г. 63 - 14,8 %
- Над 55 г. 148 - 34,7 %

Безработицата може да се приеме като основен рисков фактор, свързан с доходите и стандарта на живот на хората в трудоспособна възраст. От групата на безработните най-засегнати са от 50 г. и над 55 годишна възраст, което показва, че лицата от горните възрастови групи са най-неконкурентни и най-трудно намират трудова реализация. Голяма част от безработните в общината са без квалификация или с работническа професия, които са с ниско ниво на образование.

Безработицата на трудоспособните хора се отразява на качеството на живот на всички членове на семейството, особено на децата.

Ниски доходи на хората в надтрудоспособна възраст:

От всички хора в пенсионна възраст, които срещат трудности по отношение на доходите, най-засегнати са хората с минимален размер на пенсиите и хората на пенсионна

възраст, които по различни причини нямат пенсия. Последната група е много трудна за идентифициране поради липсата на данни, но в нея попадат хора, които продължително време са работили без да се осигуряват.

Структура и численост на семейството (непълни, многодетни семейства, с повече нетрудоспособни членове).

През последните години нараства броя на двойките, които съжителстват и отглеждат своите деца без наличие на брак.

Структурата и броят на членовете на семейството са от съществено значение при разпределяне на разходите между тях. В тази връзка, най-засегнати са семействата, в които има повече нетрудоспособни членове, многодетните и непълни семейства.

Програми за заетост към Община Две могили през 2021 г.:

• НП „Помощ за пенсиониране" финансирана от държавния бюджет. Едно лице е назначено на длъжност „Общ работник" за период от 01.10.2020г. до 30.09.2022 г. на 8 часа. В програмата могат да участват лица в пред пенсионна възраст.

• НП „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания" финансирана от държавния бюджет. Програмата се реализира в гр. Две могили. Назначено е едно лице на длъжност „Общ работник" за периода от 20.08.2021 г. до 19.08.2023 г. (за срок от 2 години) на 8 часа. В проекта могат да участват трудоустроени лица.

•„Регионална програма за заетост 2021" финансирана от държавния бюджет. Назначени бяха 7 лица на длъжност „Работник поддръжка на пътища" за периода от 01.06.2021 г. до 30.11.2021 г. (за срок от 6 месеца) на 8 часа.

• НП „Помощ за пенсиониране" финансирана от държавния бюджет. Програмата се реализира в гр. Две могили. Назначено е едно лице на длъжност „Общ работник" за период от 20.08.2021 г. до 19.08.2023 г.

• НП „Помощ за пенсиониране" финансирана от държавния бюджет. Програмата се реализира в гр. Две могили. Назначено е едно лице на длъжност „Общ работник" за период от 18.10.2021 г. до 17.10.2023 г.

• Програма за обучение и заетост на продължително безработни лица за периода от 01.12.2021 г. до 31.12.2021 г. са назначени 10 лица.

• Проект по процедура BG05M9OP001-2.018 „Социално-икономическа интеграция на уязвими групи. Интегрирани мерки за подобряване достъпа до образование" – Компонент 1 по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси" и Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж".

Дейности по ОПРЧР:

- направление I. „Подобряване на достъпа до заетост" – от 01.09.2019 г до 31.12.2021 г. са назначени на работа 20 лица отговарящи на целевата група на длъжност „общ работник".

- направление II. „Подобряване на достъпа до образование";

- направление III. „Подобряване достъпа до социални и здравни услуги";

- направление IV. „Развитие на местните общности и преодоляване на негативните стереотипи".

Дейности по ОПНОИР са:

- допълнително обучение по български език за децата, за които българският език не е майчин;

- осигуряване на психологическа подкрепа за децата в двете детски градини - насърчаване участието на родителите във възпитателния процес;

- работа с родители без разлика от етническия им произход за разясняване ползите от образователната интеграция и приемането на различието;

- преодоляване на негативни обществени нагласи, основани на етнически произход и културна идентичност.

През месец декември 2021 г. община Две могили кандидатства по проект „Нови възможности за младежка заетост“ към Агенция по заетостта, чрез Дирекция „Бюро по труда“ гр. Бяла, за наемане на работа на 10 младежи до 29 години за срок от 6 месеца, с условие за обучение по време на работа.

Приоритет Върховенство на закона и недискриминация

Въпросът за равнопоставеността и недискриминацията намира правно основание в Конституцията и в законите на Република България, които изискват равно третиране на гражданите без оглед на тяхната раса или етнос. Съгласно чл. 6 от Конституцията на Република България: „Всички хора се раждат свободни и равни по достойнство и права. Всички граждани са равни пред закона. Не се допускат никакви ограничения на правата или привилегии, основани на раса, народност, етническа принадлежност, пол, произход, религия, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично и обществено положение или имуществено състояние.”

Дискриминацията е един от факторите, които възпрепятстват процеса на интеграция, а ромите нерядко са обект на различни прояви на дискримитивно отношение.

Във връзка с осъществяване на правомощията си по защита правата и свободите на гражданите, опазване на личното, общинското и държавно имущество, полицейските служители от РУ „Полиция” град Две могили непрекъснато поддържат връзка и си партнират с органите на местната власт и ръководствата на училищата, като по този начин се извършва и профилактика срещу разпространението на наркотици и недопускане насилие в училищата. Значителна е дейността по профилактика за недопускане извършването на престъпления срещу самотно живеещи възрастни хора и особено измами, базиращи се на срещи с тях и разяснителна дейност на променящите се механизми на извършване на престъпленията, жертви на които могат да станат.

При провеждането на инструктажи и с особено значение при седмичните служебни събирания на състава, се разглеждат въпроси от оперативната обстановка, свързана с ромските общности. Провеждат се обучения на полицейските служители по теми, касаещи работата на полицията с етнически малцинства, включени в учебния план по специална и практическа подготовка без откъсване от работа.

Наред с общите мерки за защита от дискриминация, в тази сфера е постигнато:

- Гарантиране на правото на лични документи на всеки човек. Интеграцията е невъзможна без осигуряване на граждански статус на всеки човек, защото липсата на лични документи и адресна регистрация поставят човека извън обществото и не оставят никакъв избор на семейството, освен алтернативите на оцеляване извън обществото и попадане в мрежата на сивата и черната икономика.
- Промяна на дискриминационните нагласи към ромите и етническите общности в сходна ситуация.

На територията на Община Две могили няма извършени престъпления срещу граждани или техните имоти, свързани с националната, етническата или расовата им принадлежност. Няма регистрирани прояви на нетолерантност и на езика на омразата.

Приоритет Култура и медии

Община Две могили има добри традиции в областта на културата. Духовният живот е съсредоточен в 11 читалища, едно от които в град Две могили и 10 в селата Батишница, Бъзовец Чилнов, Помен, Баниска, Широково, Острица, Кацелово, Каран Върбовка и Могилино, които са регистрирани по Закона за народните читалищата. Тези културни институции съхраняват, развиват, популяризират и осъществяват културната дейност на общината, разпространяват културната дейност от всички етноси. Като институции с дълбок корен в местната култура и дух, читалищата имат значим исторически принос и потенциал за съвременното развитие. Към всички читалища има общодостъпни библиотеки, като най-голямата от тях е на НЧ „Св. Св. Кирил и Методий - 1919" гр. Две могили, която изпълнява и методически функции. Групите към читалищата от общината поддържат традициите, фолклора и културата с различни участия и мероприятия.

Приоритетните направления за действие са:

- Иницииране на дейности за привличане на млади хора в читалищата.
- Стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения и културен живот на общината.
- Взаимно опознаване на фолклорните традиции и обичаи на местно ниво.

Центърът за подкрепа за личностно развитие на интересите, способностите, компетентностите и изявата в областта на науките, изкуствата и спорта „Д-р Димитър Пангелов" гр. Две могили е престижна школа за откриване и развитие на талантите и дарованията на децата от Община Две могили. Центърът е извънучилищно звено в сферата на образованието и науката, в което чрез организиране на дейности в свободното време се осъществява държавната и общинска политика за развитие на интересите, уменията и способностите на децата в различни области. ЦПЛРИСКИОНИС предлага различни форми на интереси – клубове, школи, състави, съобразени с желанията, интересите и свободното време на децата. Те са отворени и достъпни за всички деца, независимо от социалното им положение, етническа принадлежност и вероизповедание.

Този приоритет ще се изпълни, давайки възможност на младежите в Община Две могили да се включат активно в дейностите, заложени в Общинския културен календар, Общинския спортен календар, клубна и читалищна дейност и предвидени акции и мероприятия, насочени към деца и младежи в неравностойно положение, рискови групи и др. Предвидени са много и разнообразни мероприятия, които да дадат шанс за развитие и изява на деца от всякаква възрастова група и социална принадлежност. Целта е все повече деца да станат активни участници в обществения и празничния живот, да се включват в интересни за тях инициативи, да се развиват като личности. Индивидуалните и груповите състезания, заложени в спортния календар имат за цел да дадат плавен старт към работа в екип, да усъвършенстват в децата чувството за отговорност. Срещите с местни клубове и местни организации за благотворителност и взаимопомощ имат за цел да изградят в подрастващите уважение към поколенията преди тях, да станат съпричастни към проблемите, да развиват толерантност, съчувствие и желание за взаимопомощ.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Икономическата криза доведе до бедност в уязвимите социални групи. Бедността е явление с много измерения. Тя е не само въпрос на липса на доходи. Бедност означава, както липса на средства за задоволяване на основни потребности, така и липса на условия

и предпоставки за водене на достоен и пълноценен живот, което се дължи на липсата на избор.

Осигуряването на активното участие на ромите е от ключово значение. Като участници не само във формирането и реализацията на политиките за интеграция на ромите, но и във всички други политики, те допринасят за развитието на обществото. Включването им във всеки етап от създаването, изпълнението, наблюдението и оценката на политиките на всички нива, обогатява процеса от гледна точка на интересите на общността. Това изисква насърчаване на участието в администрацията на представители на ромската общност и гарантира реалното участие на ромите във всички приоритетни области на настоящия план.

ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Оперативна цел: *Създаване на условия за осъществяване на качествено и приобщаващо образование, както и за образователна интеграция и интеркултурно образование за деца и ученици, в т.ч. за уязвими групи, включително роми.*

Цел 1. Повишаване на обхвата на децата и учениците в предучилищното и училищното образование и намаляване на дела на отпадналите и преждевременно напусналите училище						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
1.1.	Повишаване на обхвата на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по механизма за обхват.	Текущ	2022 – 2023 г.	Община; Директори на ДГ и училища; Механизъм за обхват		Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, обхванати трайно в образователната система
1.2.	Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по български език, в т.ч. и разработване и прилагане на методики за овладяване на български език.	Текущ	2022 – 2023 г.	Община; Директори на ДГ и училища;	Средства по ОП НОИР; Средства по национални програми;	Брой деца от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за допълнително обучение
1.3.	Осигуряване на допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху изучаването на български език за ученици, за които българският език не е майчин и които не владеят добре български език, в т.ч. разработване и прилагане на методики за преодоляване на обучителните затруднения, вкл. и за преодоляване на последиците от Covid кризата.	Текущ	2022 – 2023 г.	Община; Директори на ДГ и училища;	Средства по национални програми; Средства по ОП НОИР.	Брой ученици от уязвими групи, включени в допълнително обучение
1.9.	Осъществяване на психологическа и социална подкрепа на деца и ученици от уязвими групи, включително роми.	Текущ	2022 – 2023 г.	Община; ЦОП	Средства по национални програми; Средства по ОП НОИР	Брой деца и ученици от уязвими групи, включително роми.
Цел 2. Повишаване компетентностите на педагогическите специалисти и на непедагогическия персонал за работа в мултикултурна среда и за преодоляване на стереотипи и дискриминационни нагласи						

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори
2.1.	Провеждане на различни инициативи (екскурзии, отбелязване на дати от празничния календар, информационни кампании и други дейности).	Текущ	2022 – 2023 г.	Община; Директори на ДГ и училища; Читалища; ЦОП		Брой проведени инициативи
2.2.	Реализиране на форми на взаимодействие между децата и учениците от различен етнически произход за утвърждаването на междукултурните ценности и многообразието в образователната среда с цел изграждане и възпитаване у подрастващите на социокултурен модел на поведение, основан на поведенчески модели за хуманизъм и толерантност.	Текущ	2022 – 2023 г.	Община; Директори на ДГ и училища; Читалища; ЦОП	Средства по национални програми; Средства по ОП НОИР	1. Брой разработени и въведени програми за образователна дейност в детските градини и в училищата, съобразени с културите на различните етнически общности; 2. Брой деца и ученици от мнозинството и от етническите общности, които са се включили в дейности по преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи; 3. Брой проведени занимания по интереси, насочени към усвояване на знания с елементи на гражданско образование; 4. Брой въведени форми за интеркултурно образование в държавните и общинските детски градини, училища и центрове за подкрепа за личностно развитие.
Цел 3. Изготвяне и прилагане на образователни инструментариуми за преодоляване на обучителните затруднения и методики за усвояване на български език от деца и ученици, чийто майчин език е различен от българския						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
3.1.	Изработване на специализирани методики за обучение по български език за деца с друг майчин език, които не владеят добре български език за всички възрастови групи (3-6 г.) и за разновъзрастови групи.	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН	ОП НОИР	Изработени методики

Цел 4. Насърчаване на образователните институции за формиране на подкрепяща образователна среда, междуучилищни дейности, създаване на партньорство с местните общности и гражданския сектор, допълнителна работа с учениците и с родителите, насърчаване участието на родителите в образователния процес в мултикултурна среда						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
4.1.	Реализиране на дейности за образователна десегрегация и превенция за недопускане на вторична сегрегация.	Предстои	2022 – 2023 г.	МОН; ОП НОИР Община		1.Брой деца и ученици, за които е осигурен безплатен транспорт в рамките на населеното им място; 2. Брой деца в задължително предучилищно образование и ученици до VII клас, включени в процеса на образователна десегрегация, и за които са осигурени учебни пособия и материали; 3. Брой мотивационни дейности, свързани с десегрегационните процеси и трайното приобщаване на децата и учениците в образователната система; 4.Брой родители, включени по проекта и участвали в проектните дейности с цел повишаване на мотивацията им да записват децата на детска градина и училище; 5.Брой образователни медиатори и друг непедагогически персонал, включен в дейностите.
Цел 5. Системно взаимодействие с родителите за осъзнаване и осъществяване на техните отговорности за възпитанието, развитието, образованието и отглеждането на децата, както и за сътрудничество с детската градина/училището. Съвместна работа с образователни медиатори и други специалисти с отношение и влияние върху образователните постижения на децата и учениците						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
5.1.	Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от образованието.	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН; РУО; Община	Средства от държавния бюджет	Брой информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността

5.2.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.	Текущ	2022 – 2023 г.	МОН; РУО; Община	Средства от държавния бюджет	Брой дейности за приобщаване на родители към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Оперативна цел: *Равнопоставеност на достъпа до качествено обществено здравеопазване и подобряване на здравословното състояние на населението в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност*

Цел 1: Подобряване на майчиното и детското здравеопазване в обособените уязвими общности, с концентрация на бедност						
	Мерки	**Статус на мярката**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
1.1	Повишаване на обхвата на деца без лични лекари	текущ	2022 – 2023 г.	РЗИ; ЛЛ; ЦОП	програми и проекти	Брой регистрирани деца, без лични лекари
1.2	Провеждане на профилактични прегледи на деца	текущ	2022 – 2023 г.	МЗ, РЗИ, Община	програми и проекти	Брой проведени профилактични прегледи на деца с мобилни педиатрични кабинети
1.3	Провеждане на разяснителни кампании за необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.	текущ	2022 – 2023 г.	РЗИ ЛЛ; ЦОП; Община	програми и проекти	Брой проведени кампании за разясняване на необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.
Цел 2: Подобряване на достъпа до качествено обществено здравеопазване на лица, намиращи се в ситуация на бедност и социална уязвимост						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
2.1	Провеждане на прегледи за социално значими заболявания - ехографи и клинични лаборатории.	текущ	2022 – 2023 г.	МЗ; РЗИ; Община; ЛЛ	Държавен бюджет проектно финансиране	Брой проведени прегледи за социално значими заболявания

2.2	Провеждане на информационни за възможността и начините за имунизиране срещу COVID-19 и масова ваксинация	текущ	2022 – 2023 г.	РЗИ, Община; ЛЛ	Държавен бюджет	Брой проведени информационни кампании за възможността и начините за имунизиране срещу COVID-19

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Оперативна цел: *Равнопоставен достъп и подобряване реализацията на ромите на пазара на труда и повишаване на дела на заетите сред тях; намаляване на социалните неравенства и активното им социално приобщаване*

Цел 1. Насърчаване на заетостта чрез мотивиране, професионално ориентиране и обучение на безработни лица						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
1.1.	Включване в заетост	текущ	2022 – 2023 г.	Община; Д“БТ“	програми и проекти	Брой лица включени в заетост
1.2	Организиране на обучение за придобиване на професионална квалификация и/или на ключова компетентност	текущ	2022 – 2023 г.	Д“БТ“	програми и проекти	Брой лица, включени в обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключова компетентност
Цел 2: Осигуряване на заетост чрез стимулиране на работодателите да наемат на работа лица от ромски произход, вкл. чрез субсидирана заетост						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
3.1.	Осигуряване на заетост на първичния пазара на труда (извън мерки и програми)	текущ	2022 – 2023 г.	Д“БТ“	програми и проекти	Брой лица с осигурена заетост на първичния пазар на труда
Цел 3: Активиране на безработни в неравностойно положение на пазара на труда и икономически неактивни лица, чрез насърчаване на трудовото медиаторство и предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане						

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори
4.1.	Инициативи, насърчаващи активирането на безработни и икономически неактивни лица	текущ	2022 – 2023 г.	Д"БТ"	програми и проекти	Брой лица, започнали работа в резултат от проведени трудови борси и дни на работодателя

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ"

Оперативна цел: *Подобряване на жилищните условия, включително и на прилежащата техническа инфраструктура и инфраструктура за публични услуги*

Цел 1: Изграждане/реновиране на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
1.1.	Развитие на инфраструктура за предоставяне на интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността за уязвими групи	текущ	2022 – 2023 г.	МРРБ; Община	програми и проекти	Брой на лицата, които използват реновирана инфраструктура за интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността/годишно
Цел 2: Реконструкция на обекти на социалната инфраструктура за целите на образованието, културата и др.						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки оджетни разходи, дру – млн. евро)**	**Индикатори**
5.1.	Подкрепа при развитието на образователна, културна, спортна инфраструктура и насърчаване на публично-частното партньорство	текущ	2022 – 2023 г.	МРРБ; Община,	Програми и проекти	Брой на лицата, които използват реновирана инфраструктура в сферата на образованието, културата и спорта

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ"

Оперативна цел: *Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, защита на обществения ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на "език на омразата".*

Цел 1: Повишаване гаранциите за ефективна защита на правата на българските граждани в уязвимо социално положение, принадлежащи към различни етнически групи.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро	Индикатори
1.1	Проведени кампании за повишаване на осведомеността, относно домашното насилие и насилието, основано на полов признак	текущ	2022 – 2023 г.	Община; ЦОП; Отдел „Закрила на детето“; Училища	Програми и проекти	Брой ученици, преподаватели, участвали в кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на полов признак (вкл. представители на уязвимите групи в т.ч роми)
Цел 2: Ефективно прилагане на политиките за интеграция на ромите за постигане на равенство, достойно съществуване и пълноценно участие в обществения живот.						
	Мерки	**Статус**	**Срок**	**Отговорна институция**	**Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)**	**Индикатори**
2.1	Мерки за справяне с многобройните неблагоприятни условия, пред които са изправени ромските жени и ромските деца	текущ	2022 – 2023 г.	Община; ЦОП; Отдел „Закрила на детето“;	Програми и проекти	Годишен брой на жертвите на домашно насилие или насилие, основано на полов признак, получили помощ
2.2.	Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните	текущ	2022 – 2023 г.	Община; ЦОП; Отдел „Закрила на детето“; МКБППМН	Програми и проекти	Брой работни срещи и събития за предотвратяване и противодействие на противообществените прояви, Организирани конкурси – „Тютюнопушене“, „Наркотици“, „Добрите дела“, „Клас на годината“, „Светът през камерата на компютъра", участие в СПО за спазване на вечерен час от непълнолетни.

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Оперативна цел: *Подобряване на условията за равнопоставен достъп на ромската общност до обществения културен живот, съхранение и популяризиране на ромската традиционна култура, развитие и популяризиране на творчеството като фактори за културна интеграция и социално сближаване. Преодоляване на езика на омразата и възпроизвеждането на предразсъдъци към ромите в медиите с оглед на изграждане на позитивен образ на общността.*

Цел: Съхраняване и популяризиране на традиционната култура на ромската общност, насърчаване на творческото развитие на представители на общността, стимулиране на ромската общност за активно участие в обществения културен живот и насърчаване на междукултурния диалог

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори
1.1	Разработване и реализиране на програми за културна и социална интеграция на общинско ниво като част от областните и общински програми за развитие.	текущ	2022 – 2023 г.	Община; Читалища; училища	В рамките на Общинския бюджет	Разработена програма за културна и социална интеграция
1.2	Реализиране на образователна програма за правата и задълженията на общността, като равноправни граждани- листовки, дискусии, медийни продукти	текущ	2022 – 2023 г.	Община; Читалища; училища	В рамките на Общинския бюджет, проекти	Брой проекти за изява на правата и задълженията на общността, като равноправни граждани
1.3	Организиране и провеждане на празници извън рамките на кварталите с ромско население – участие в празника на общината	Текущ	2022 – 2023 г.	Община; Читалища; училища	В рамките на Общинския бюджет, проекти	Брой участия в културни мероприятия
1.4	Преодоляване на информационното затъмнение в медиите по отношение на културата на ромската общност	Текущ	2022 – 2023 г.	Община; Читалища; училища	Общински бюджет	Брой отбелязани празници; Брой медии; Брой участници;

Планът за действие отворен документ и подлежи на допълнение и актуализиране, съобразно динамиката на потребностите за развитие и предизвикателствата на социалноикономическата ситуация.